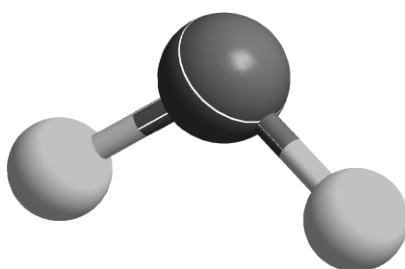

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

ŠOLSKO TEKMOVANJE IZ ZNANJA KEMIJE ZA

BRONASTO PREGLOVO PRIZNANJE

**Tekmovalna pola za 8. razred
11. marec 2021**

Pred teboj je deset tekmovalnih nalog iz kemije, ki so različnega tipa. Pri reševanju lahko uporabljaš le periodni sistem, ki je priložen, in žepno računalno. Naloge rešuj po vrsti. Če ti posamezna naloga dela težave, jo prihrani za konec.

Vse rešitve pišeš na ocenjevalno polo, ki jo oddaš mentorju, tekmovalna pola z nalogami pa ostane tebi.

Pri reševanju ne smeš uporabljati svinčnika in sredstev za brisanje. Če se zmotiš, napako prečrtaj in se poleg podpiši.

Za reševanje tekmovalnih nalog imaš na voljo eno šolsko uro (45 minut).

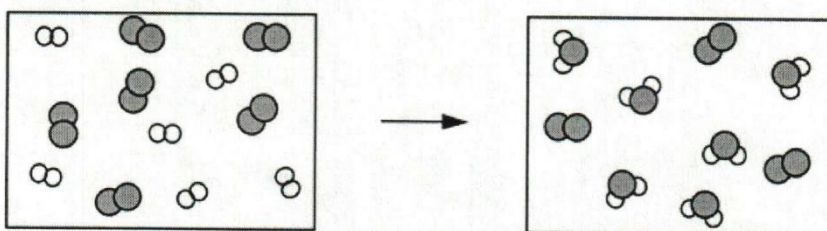
Veliko uspeha pri reševanju!

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

	I 1																VIII 18		
1	1 H 1,008	II 2											III 13	IV 14	V 15	VI 16	VII 17	2 He 4,0026	1
2	3 Li 6,941	4 Be 9,0122											5 B 10,81	6 C 12,011	7 N 14,007	8 O 15,999	9 F 18,998	10 Ne 20,180	2
3	11 Na 22,993	12 Mg 24,305	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 Al 26,982	14 Si 28,085	15 P 30,974	16 S 32,06	17 Cl 35,45	18 Ar 39,948	3
4	19 K 39,093	20 Ca 40,078	21 Sc 44,956	22 Ti 47,867	23 V 50,942	24 Cr 51,996	25 Mn 54,938	26 Fe 55,845	27 Co 58,933	28 Ni 58,693	29 Cu 63,546	30 Zn 65,38	31 Ga 69,723	32 Ge 72,63	33 As 74,922	34 Se 78,95	35 Br 79,904	36 Kr 83,798	4
5	37 Rb 85,463	38 Sr 87,62	39 Y 88,906	40 Zr 91,224	41 Nb 92,906	42 Mo 95,96	43 Tc (98)	44 Ru 101,07	45 Rh 102,91	46 Pd 106,42	47 Ag 107,87	48 Cd 112,41	49 In 114,82	50 Sn 118,71	51 Sb 121,76	52 Te 127,60	53 I 126,90	54 Xe 131,29	5
6	55 Cs 132,91	56 Ba 137,33	57-71 *	72 Hf 178,49	73 Ta 180,95	74 W 183,84	75 Re 186,21	76 Os 190,23	77 Ir 192,22	78 Pt 195,08	79 Au 196,97	80 Hg 200,59	81 Tl 204,38	82 Pb 207,2	83 Bi 208,98	84 Po (209)	85 At (210)	86 Rn (222)	6
7	87 Fr (223)	88 Ra (226)	89-103 #	104 Rf (265)	105 Db (268)	106 Sg (271)	107 Bh (270)	108 Hs (277)	109 Mt (276)	110 Ds (281)	111 Rg (280)	112 Cn (285)	113 Nh (284)	114 Fl (289)	115 Mc (288)	116 Lv (293)	117 Ts (294)	118 Og (294)	7

* Lantanoidi	57 La 138,91	58 Ce 140,12	59 Pr 140,91	60 Nd 144,24	61 Pm (145)	62 Sm 150,36	63 Eu 151,96	64 Gd 157,25	65 Tb 158,93	66 Dy 162,50	67 Ho 164,93	68 Er 167,26	69 Tm 168,93	70 Yb 173,05	71 Lu 174,97
# Aktinoidi	89 Ac (227)	90 Th 232,04	91 Pa 231,04	92 U 238,03	93 Np (237)	94 Pu (244)	95 Am (243)	96 Cm (247)	97 Bk (247)	98 Cf (251)	99 Es (252)	100 Fm (257)	101 Md (258)	102 No (259)	103 Lr (262)

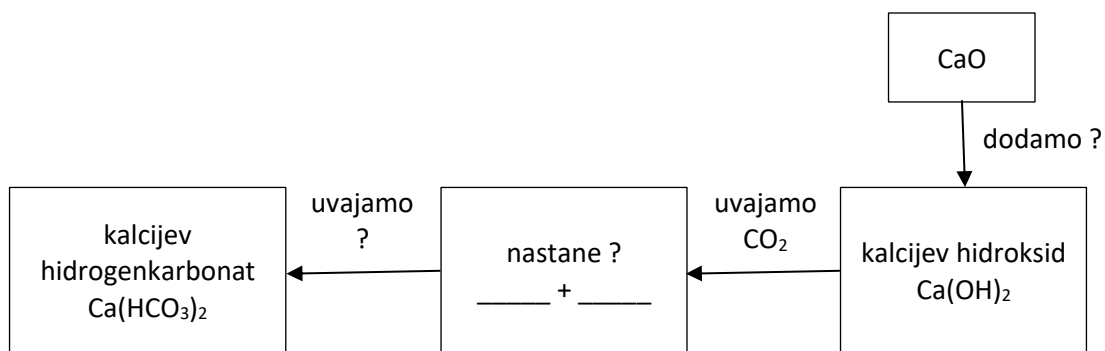
1. Zmes vsebuje zlato, natrijev klorid in jod. Pripravi načrt za ločevanje snovi v tej zmesi. Po ločevanju naj bodo dobljene snovi trdne. Stopnje ločevanja navedi po zaporedju ločevanja. Za vsako stopnjo navedi uporabljeno tehniko ločevanja.
2. Reši naloge o zgradbi atoma.
  - 2.1 Zakaj je atom nevtralen delec?
  - 2.2 V čem se razlikujejo atomi izotopov istega elementa?
  - 2.3 Napiši razporeditev elektronov po lupinah v atomu, ki vsebuje 17 protonov.
3. Element je v 4. periodi in 2. skupini periodnega sistema. Kaj veš o tem elementu?
  - 3.1 V kakšnem agregatnem stanju je ta element pri sobnih pogojih?
  - 3.2 Napiši formulo spojine tega elementa, ki je pri nas pogosta v naravi.
4. Ksenon tvori spojino s formulo $\text{Xe}(\text{C}_6\text{F}_5)_2$.
  - 4.1 Koliko atomov je v molekuli te spojine?
  - 4.2 Koliko protonov je v molekuli te spojine?
  - 4.3 Koliko elektronov je v molekuli te spojine?
5. Podani sta začetno in končno stanje porazdelitve delcev pri kemijski reakciji.

Legenda: ● atom A   ○ atom B

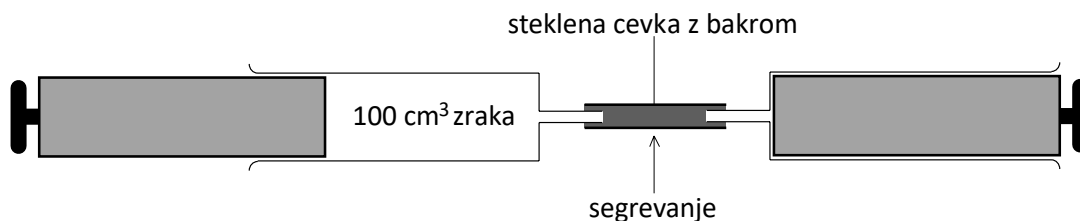
- 5.1 Primerjaj shemo pred in po reakciji ter ugotovi, katere trditve so pravilne.
  - a Pri kemijski reakciji se eden od reaktantov ni porabil.
  - b Reagirala sta dva elementa.
  - c Nastale so molekule s formulo A_2B .
  - č Reaktanti in produkti so plini.
- 5.2 Napiši enačbo za kemijsko reakcijo, ki je potekla. Za simbole elementov uporabi črke navedene v legendi.
6. Uredi enačbe kemijskih reakcij.
  - 6.1 $\text{Ca} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{H}_2$
  - 6.2 $\text{H}_2\text{S} + \text{SO}_2 \rightarrow \text{S} + \text{H}_2\text{O}$
  - 6.3 $\text{Fe} + \text{O}_2 \rightarrow \text{Fe}_2\text{O}_3$
  - 6.4 $\text{SiO}_2 + \text{HF} \rightarrow \text{SiF}_4 + \text{H}_2\text{O}$
7. Napiši enačbe kemijskih reakcij na osnovi podatkov v nalogi.
  - 7.1 Iz didušikovega oksida in vodika nastaneta dušik in voda.
  - 7.2 Pri reakciji med silicijevim dioksidom, ogljikom in klorom nastaneta silicijev tetraklorid in ogljikov oksid.
  - 7.3 Ogljikov dioksid reagira z magnezijem, pri tem nastaneta ogljik in magnezijev oksid.

8. Dopolni shemo.

9. Ovrednoti ugotovitve o vzorcih vode iz geografsko različnih krajev kot pravilne ali napačne.

9.1	Trdota voda ni odvisna od kraja, kjer smo vzeli vzorec.	pravilno	napačno
9.2	V vseh vzorcih vode je bil raztopljen kisik.	pravilno	napačno
9.3	V vzorcih vode se je milnica različno penila.	pravilno	napačno
9.4	Enake prostornine vzorcev vode smo pustili stati na polici. Primerjamo vsebino v čašah, ko je voda izhlapela. Količina preostanka je v vseh čašah enaka.	pravilno	napačno

10. V prvi brizgi je 100 cm^3 zraka, ki ga vodimo preko razžarjenega bakra v cevki. Drugi konec cevke je povezan z drugo brizgo. Baker je postal črn, v drugi brizgi pa se je nabralo približno 80 cm^3 plina. Skica predstavlja začetek poskusa.

Temperatura plina v drugi brizgi je enaka temperaturi zraka v prvi brizgi. Tlak plina v drugi brizgi je enak tlaku zraka v prvi brizgi.

Odgovori na vprašanja po končanem poskusu.

- 10.1 Katerega plina iz zraka je največ v drugi brizgi?
- 10.2 Kateri plin iz zraka je reagiral?
- 10.3 Koliko plina iz zraka je reagiralo?
- 10.4 Imenuj spojino, ki je nastala.